

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקסג ♦ שנה יא

שב"ק כי תבא ♦ אלול ה'תשפג

דברי אלוקים חיים
מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

והיה כי תבא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה וירשת וישבת ולקחת מראשית כל פרי האדמה וגו'.

הנה האור החיים הק' פירש הפסוקים הק' בדרך רמז ונביא כמה דברים ממנו, בראשונה דיקדק באומרו "והיה" שהוא לשון שמחה כנודע, שכן מובא במדרש רבה, ולכן פירש שבא הכתוב להעיר שאין לשמוח אלא בישיבת הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה, ועל דרך שכתוב אז ימלא שחוק פיני וגו' (תהילים קכו, ב) וגם שידע בליבו כי לא בכוחו ולא בעוצם גבורתו בא לרשת את הארץ אלא שהוא מתנת ה' אשר הוא נותן לך.

וגם בא לומר שיש להוריש הארץ מיושביה ויגרש אויבי ה' מארצו, ועוד שבא לא שישבת הארץ שהיא מצוה בפני עצמה, כמו שמצינו כמה הפליגו רבותינו במצות ישיבת הארץ (כתובות דף קיג, בבא מציעא דף צא).

והוסיף האור החיים הק' לכתוב והציתי בפרשה זו שרומזת גם כן ביאת ארץ העליונה, ואמר והיה כי תבא, שאין ראוי לאדם לשמוח אלא כשיבוא לארץ העליונה, כי שמחת עולם הזה אינה אלא הבל ורעות רוח וחזר ופירש על איזה ארץ מדובר, ואמר ה' אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה, כי לזו יקרא נחלת עולם, ודיקדק לומר בלשון "נותן לך" כי בערך מה ששואה עולם העליון, כל מה שיתן אדם בעדו לא יגיע לחלק מאלף אלפים משוויו, ולזה אמר הכתוב "אשר אני נותן לך" בתורה מתנה, ולצד שצריך האדם לטרוח בעוה"ז לקיים תורה ומצוות לזה אמר "וירשתה" וגם אמר "וישבת בה" על דרך אומרים של חז"ל צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, ומה שאמר ולקחת מראשית כל פרי, פירוש שאדם לא יקח בידו להקביל פני ה' אלא מדברים שהם מובחרים שעשה בעולם הזה (ע"כ דברי האוה"ח הק')

והנה מה שכתב האור החיים הק' הנ"ל שאין לשמוח אלא בישיבת ארץ ישראל, נביא גם מדברי הספר הק' חרדים שכתב גם כן רמז זה שחז"ל אמרו כל מקום שנאמר והיה הוא לשון שמחה, ומביא גם את שיטת הרמב"ן שישבת ארץ ישראל הוא אחד מתרי"ג מצות שבתורה ובכל עת ורגע שהאדם הוא בארץ ישראל הוא מקיים המצוה הזו, וידוע שעיקר שכר המצוה הוא על השמחה הגדולה שבה הוא שמח וכדכתיב מתחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה" אם כן צריך היושב בארץ ישראל להיות שמח תדיר במצוה התדירה באהבתו אותה, אבל הוסיף לכתוב דלכך כתוב תיבת "והיה" אצל מצות ישיבת ארץ ישראל לרמז לשמחת המצוה, אבל גם הוא סמוך בסמיכות לסוף פרשת כי תצא ששם כתוב הפרשה של עמלק לרמז לחרדת המצוה מהרצוה התלויה באויר ויסורין של ארץ ישראל שהם כמו מזבח כפרה שעל ידי הצרות שבארץ ישראל, מתנכים ומתמעטים העוונות והעם היושב בה הוא נשוא עון וכתוב וכיפר אדמתו עמו, וזה דוקא בעונות קלים ששבים ומתחרטים עליהם, ובזה היסורין האלו ממרקים.

דברות קודש
מרוך רבינו עט"ר שליט"א

והיה כי תבוא אל הארץ אשר ד' אלהיך, נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה. (כו, א)

יש לעיין בפסוק שבריש פרשתנו, שמתחילה עם המילה והיה, ואין "והיה" אלא לשון שמחה.

בד"כ קנאה מחלוקות ומריבות נגרמות כשהאדם הוא בעצבות, הוא ממורמר על כל העולם, לא כש הוא בשמחה ובטוב לבב. ובזה אפ"ל למה לא כתוב תבואו אל הארץ אלא "תבא" לשון יחיד, דהוא מרמז שיבואו לארץ כאיש אחד ובלב אחד. אלא כל זמן שאין לאדם נכסים אין סיבה מיוחדת לחלוק ולריב, ועיקר המריבות והמחלוקות במשפחה ובקהילה מתחילות, כשישנם נכסים ובפרט בעת חלוקת הירושה, הרי אז הנסיון הוא גדול. זה אומר בפסוק כשאנו עומדים לרשת את הארץ ולקבל חלקות, הרי אז תב"א, ת'היו ב'אחדות כאיש אחד, על כן "והיה" יש להיזהר להיות בשמחה. ומרומז במילה "כ"י" שהוא ר"ת כלל ישראל, תבא תהיו כאיש אחד.

ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוקיך (כו-יא)

לכאורה איך האדם יכול לשמוח? הרי תמיד עלולה לעלות לו מחשבה שמא מגיע לו עוד יותר, אולי יכל להשתדל יותר, יתכן והיה מרויח יותר אילו היה פועל באופן שונה וכדו'. אומר לנו הקב"ה: אימתי אדם יכול לשמוח באמת, רק כאשר הוא מבין שכל מה שיש לו מהקב"ה. ומתבונן במי שנתן לך את כל הטוב שבידך. אדם המקבל גביע כסף מהמלך, יותר משהוא שמח בגביע הכסף מצד ערכו הממוני, שש ומתפאר הוא בכך שזכה לקבל מתנה מהמלך, זהו: "ושמחת בכל הטוב, אשר נתן לך ה' אלוקיך!"

וממילא אלו לו להרהר בהרהורי שוא 'מה היה קורה אילו... - רק בצורה כזו נוכל להרגיש באמת את 'איזהו עשיר? השמח בחלקו. ואכן, נאמר בתהלים: "עבדו את ה' בשמחה" (תהלים ק, ב). "בשמחה" אותיות "מחשבה". השמחה היא רגש ומחשבה היא שכל, ובכל זאת שתיהן מורכבות מאותן אותיות, ללמדנו ששמחת אמת מושגת על ידי התבוננות מחשבתית נכונה. המביט על העולם בעין רעה מביא את העונש שלו על עצמו במו ידיו. הוא חי בגיהנום שברא לעצמו. ואילו המביט בעין טובה, מרגיש את הזכות ואת האושר לחיות בעולם שגם אם אינו מושלם, הוא מסוגל לטעום בו טעם גן עדן.

מובא באג"ק של רבינו הק' רבי אהרן ראטה זי"ע בעל שומר אמונים, שבכל יום כשאדם מתעורר ממטונו-עליו להתחיל ולשמח בבוראו יתברך, במה תשמח במה עליך לעלח? על שנבראתי יהודי - על שאני זוכה ברגע זה לשמוח. זה גופא שמחה גדולה, אז מתחילים כמעט לרקוד משמחה ומקבלים ברית חדש לאלקינו, כך אדם מתחדש בכל יום, כך אינו מתעייף חלילה, וכך כל היום מתחילים לפרקים לזמר נגון, בואו לפניו ברננה, וכשנופלים לעצבות יש להתעודד ראשית הכל להיות בשמחה וחדוה.

קורים אנו "ושמחת בכל הטוב" בריש חודש אלול, לרמז בחודש בו מתחזקים בתשובה, יש להיזהר שלא ליפול לעצבות ח"ו ואדרבה נרבה בשמחה, ונזכה לגמ' של 'אלול' שהוא 'כל טוב'

אשר ציויתנו", דהיינו על זה שאיני סובר שקיימתי כאשר צריך לקיים וסובר אני שעשיתי כמו שצריך ועל זה גופו הוא מתודה ולכן נקרא "יודי מעשר".

ופירש בזה הרה"ק מסאטמאר זצ"ל בספר דברי יואל, אחרי שהביא את דברי קדושו של הרה"ק בעל הקדושת לוי מברדיטשוב זצ"ל שפירש מה שאומרים אנו בימים הנוראים בראש השנה הנוסח "כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם" שהפירוש הוא שהקב"ה זוכר כל מה שאדם שוכח, זה הוא בין במצות ובין בעבירות והכוונה הוא שאם אדם עושה מצוה ומחזיק את עצמו מזה לצדיק וגם הוא מתגאה מזה, אז השי"ת שוכח מזה ולהיפך אם אדם עושה עבירה חלילה זוכר מזה וידע שצריך לתקן מה שעשה והוא בבחינת "וחטאתי נגדי תמיד" אז השם יתברך כביכול שוכח מזה העבירה שעשה זה, משא"כ אם כשעשה מצוה שוכח מזה תיכף וחושב לעצמו שאין לו במה להתגאות מזה הרי יודע הוא שכמה שיעשה עוד לא יצא ידי חובתו, אז השם יתברך כן זוכר את המצות עכ"ל.

זה בדרך כלל מצוי ההבדל הזה בין יראי השם ובין אנשים פשוטים שיראי השם העושים מצוות הרבה הם שוכחים מזה מכיון שחושבים שלא עשו כמו שצריך משא"כ אם עשה עבירה הוא שוכח זאת לא חושב הוא שהעבירה הוא עבירה גדולה שעשה והוא מתחרט עליהם כל הזמן, אבל אנשים פשוטים אם כבר עשה איזה מצוה חושב שמגיע לו כבר כל העולם הבא וכל הגן עדן פתוח הוא לו, אבל את העבירות הוא שוכח וחושב שלא עשה כלום ויש לו על זה כמו שנקרא היום בשם התיישנות, כלומר שמכיון שכבר עבר הרבה זמן כבר נשכח העבירה אבל באמת הוא שאין שכחה לפני כסא כבודו וכמו שאומר הפסוק ולכן זה החילוק בין שניהם.

ונחזור לדברי הרה"ק הדברי יואל זצ"ל שאמר שע"פ דברי בעל הקדושת לוי זצ"ל נוכל לבאר מה שכתוב כאן בפרשה "לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי" דלכאורה קשה איזו וידוי הוא דהרי לא מחשיב את הרעות רק אומר דברים הטובים שעשה ואומר "עשיתי ככל אשר ציויתנו" וידוי הרי צריך לומר ולהתודות שעשה דברים לא טובים, רק הפשט הוא שהיודי הוא על אומרו "ולא שכחתי" שעשיתי רק דברים טובים אבל מכיון שלא שכחתי מזה, זה נקרא כמו חטא וע"ז הוא מתוודה כי כשעושים דברים טובים צריכים תיכף לשכוח מזה ולא להחזיק את עצמו צדיק וגדול בזה ע"כ.

הענוה - אחד מיסודות החסידות

והנה הוא אחד מיסודות החסידות של הבעש"ט ותלמידיו הק' ותלמידי תלמידיו עד היום הזה, הענין של מידת הענוה שאף שהם תלמידי חכמים וחסידים ויראי השם, מכל מקום בעיניהם הם כאילו הם לא עשוי כלום זה המידה מביא לידי כל המידות טובות וכמ"ש חז"ל שהענוה גדולה מכולם, ומביא לכל הקדושה ולחסידות ולרוח הקדוש, מכיון שהשכינה שורה עליהם, משא"כ בעלי הגאווה שאף שהם לומדים ועושים מצות מכל מקום אם מתגאים בעצמם זה פוגם כל הקדושה ולכן אצל החסידים היה זה מהיסודות החזקים שיש לעבוד על זה, שידע האדם שפלות עצמו ומכל מקום צריך האדם לפעמים להיות בבחינת ויגבה לבו בדרכי השם, שאם לא כן יכול ליפול לעצבות ולמרה שחורה שזה מקלקל ביותר שאין השכינה שורה עליהם, משום שאין השכינה שורה אלא מתוך שמחה של מצוה דהיינו שישמח ישראל בעושיו לשם שמים, והכלל בזה שידע אדם שכל הגדולה של האדם הכל מאת השם יתברך הוא שאף שידוע אדם מעלת עצמו בתורה ובמידות טובות מכל מקום יאמין שזה הכל מאת ה' יתברך ואל יאמר כוחי ועוצם ידי עשה את החיל הזה, ולכן עלינו להתחזק בכל עניינינו ובפרט בהתקרב ימי הדין והימים הקדושים של ימי הסליחות שה' יקבל תפילתינו ותחנונינו ויעלו ויבואו לפני כסא כבודו ויתן לנו ה' שתכלה שנה וקללתיה ונזכה לשנה טובה תחל שנה טובה עלינו על כל ישראל, והעיקר שנזכה כבר לביאת המשיח שעל זה אנו מחכים בעיקר שתתגלה כבוד ה' ומלכותו בכל העולמות, בביאת גואל צדק ברחמים גדולים ובחסדים מגולים אמן כן יהיה רצון.

והוסיף לכתוב החרדים בזה"ל: אבל הבאים לארץ ישראל ואין שמים על לב כי הם בהיכל המלך ומורדים ופושעים ומרבים במשתאות של סעודת מריעות עליהם הכתוב אומר "ותבואו ותטמאו את ארצי וגו' וכתוב "כי תבואו לראות פני מי ביקש מכם רמוס חצרי", ואל יעלה על ליבם שאחרי מותם ישארו בארץ ישראל, אלא במותם יגרשום חוצה ככלבים וכו', וכל הרשעים בארץ ישראל נפשותם נשלכות לחוצה לארץ.

וכתב הרמב"ן דעיקר כל המצות שבתורה הם ליושבים בארץ הק' וארץ ישראל אינה מקיימת עוברי עבירה, ולכן כל אדם יחד בבואו אל ארץ ישראל להיות ירא שמים כפלי כפליים ממה שהיו בחוצה לארץ, וידע כי בבית המלך הוא יושב, וכתב עוד בזה שצריך כל איש ישראל לחבל את ארץ ישראל, ולבוא אליה מאפסי ארץ בתשוקה גדולה כבן אל חיק אמו, ומה טוב ומה נעים לשרי ארץ ידיות אשר יסד ר' יהודה הלוי עליה, וכן אנו משוררים על ציון ר' יהודה בר אילעאי כל ערב ראש חודש בשמחה רבה ואנו מתחננים לק-ל לבל יגרשוני מאליה, וגם אלו אשר הם חוצה לה ראוי להם שיהיו נכספים ותאבים אליה, עכ"ל החרדים.

מסופר מהגאון ר' מאיר שפירא מלובלין זצ"ל כשבאו אליו אברכים להיפרד ממנו לפני נסיעתם לארץ ישראל פתח ודרש לפנייהם בפרשה זו על הפסוק "והיה כי תבא" והביא את דברי האור החיים הק' דאין שמחה בביאת הארץ והביא גם את דברי הזה"ק שבספר במדבר על הפסוק "עבדו את ה' בשמחה" וכתוב "עבדו את ה' ביראה", ולכאורה זה סתירה מינה וביה, או שמחה או יראה ופירש הזה"ק דבעידן דבני ישראל בגוי עממיא, אז העבודה היא ביראה, אבל בעת שהם שורין בארץ ישראל הקדושה, אז יש לעבד את ה' בשמחה, וגם הביא שכתוב אצל יעקב שבצאתו מארץ ישראל, לא ניסך יין ורק יצק שמן בלבד, ורק בשובו לארץ ניסך גם ביין דיין ישמח לבב אנוש, וגם בצאתו מן הארץ הק' שקעה החמה שלא בעונתה אבל בשובו לארץ זרחה לו השמש עכ"ד.

והנה מה שכתב האור החיים הק' הנ"ל על הפסוק והיה כי תבא שהוא לשון שמחה כי אין ראוי לאדם לשמוח אלא כשיבוא לארץ העליונה דהיינו לעולם הבא וכו' כי שמחת העולם הזה אינה אלא הבל וכו'.

והנה בספר סגולת משה מביא בשם הרה"ק ר' ישראל מרח"ן זצוק"ל שאמר דאע"פ שאור החיים הק' כתב דאין לשמוח לאדם בעולם הזה אלא כשיבוא לארץ העליונה כי שמחת העולם הזה אינה אלא הבל וכו', אני אומר להיפך שעיקר השמחה היא בהטבת הדרכים בעולם הזה וכו'.

ובספר נר ישראל מביא מהרה"ק מרח"ן זצ"ל שפרש לשון "והיה" שהוא לשון שמחה, לומר שעל ידי מידת השמחה אפשר לזכות לביאת הארץ ולכל טוב ע"כ.

ובאמת הכל איתא במסכת אבות (פ"ד) שיפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא ויפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה, ופירש (הר"ע הברטנורא) העולם הזה יפה הוא לצורך תשובה ומעשים טובים משא"כ בעולם הבא אין התשובה ומעשים טובים מהנים לאדם, שאין העולם הבא אלא לקבל שכר על מה שקיים בעולם הזה, כי העולם הזה הוא לעשות למעשה תורה ומצוות, אבל העולם הבא הוא לקבל הגמול והקורת רוח (עי"ש עוד בתוי"ט).

והנה נעמוד כאן בדבר שתמהו המפרשים במה שרגיל לקרות הקריאה של הבאת הביכורים בשם "מקרא ביכורים" ומה שאומרים כעת ביאור המעשרות בשם של "יודי מעשר" שכן איתא במשנה ביכורים (פ"ב) שהקריאה של הביכורים נקרא "יודי" ובספר ליקוטי תורה להרה"ק מזידיטשוב זצ"ל כתב שסימן לאדם כאשר מקיים מצות התורה ועבודה בתרה ותפילה לדעת אם הוא עושה אותם כראוי, אז הסימן הוא שהוא יודע בעצמו שעדיין לא עשה הכל כראוי, אבל אם הוא סובר בעצמו שעשה הכל כראוי, זה סימן הוא שלא עשה כראוי, והיודי כאן קאי על מה שאומר אח"כ "עשיתי ככל

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק אברהם אביגדור זי"ע
בהרה"צ יעקב יצחק דן זי"ע
מסטריקוב
נלב"ע טו אלול תשס"א
ת. נ. צ. ב. ה

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק משה אריה זי"ע
בהרה"ק ישראל זי"ע
גאב"ד העדה החרדית ירושלים
נלב"ע כ' אלול תשנ"ו
ת. נ. צ. ב. ה

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק אורי זי"ע
בהרה"ק פנחס זי"ע
השרף מסטרעליסק
נלב"ע כ"ג אלול תקפ"ו
ת. נ. צ. ב. ה

עובדות חיים

ושמחת בכל הטוב (כו, א)

מעשה היה אצל הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זיע"א (יו"ד י אלול) שהיה פעם בעיר אחת שדר שם בן של קדושים שלא היו לו בנים, ונכנסה אשתו אצל רבי פנחס, וביקשה שיבטיח לה שתיפקד בזרע של קיימא, השיב לה רבי פנחס, דהסגולה היא להיות בשמחה. וראיה לזה מן התורה ומנביאים ומכתובים: תורה, כמו שנאמר 'ותצחק שרה בקרבה', והיינו, שהיתה שרה אמנו בשמחה. נביאים, כמו שנאמר 'רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי', אם יש מצב של 'רני עקרה לא ילדה' אזי 'פצחי רנה וצהלי', שתהיה האשה בשמחה. כתובים, כמו שנאמר 'אם הבנים שמחה', אם יש בנים אזי הוא מפני שהיתה בשמחה.

אותה אשה שהיתה פקחית שאלה לרבי פנחס: אם כן כתיב אחר כך בפסוק 'ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה', אמאי שאל הקב"ה למה צחקה שרה, הלא עשתה זאת לשם סגולה. השיב לה רבי פנחס, דאין הכי נמי סגולה יש לעשות רק כאשר רבי מברך ולא כשהקב"ה בעצמו

(פיר ויהלום בראשית תש"פ)

וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך (כח, י)
בשנה הראשונה לכהונת הגה"ק רבי שלום מרדכי הכהן שברון מהרש"ם, קרה שיהודים הסתבכו עם הגויים בנוגע לחכירת מס הבשר. והם התחילו לפרוע פרעות ביהודים והחלו לזרוק אבנים לתוך חלונות בתיהם, וחיפשו את השוחט ואת ראשי הקהילה כדי להורגם. היהודים הסתגרו בבתיים, הניפו את התריסים ופחדו פחד מוות. פתאום נשמע כי הצליחו לתפוס את השוחט והחלו להכות בו מכות רצח. כששמע המהרש"ם את הדבר לבש את המעיל, לקח את מטוה ויצא מהבית כדי להציל את השוחט. אשתו הרבנית בכתה יחד עם כל ילדיו הקטנים, אך הוא בשלו, מי יודע אם דמי אדום יותר מדמו של השוחט, וצריכים להציל אותו ממות. כשהגיע המהרש"ם לכרך העיר נפל פחדו על הגויים, והתקיים בו הכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. ביקשו ממנו מחילה, שחררו את השוחט, והבטיחו שיחזירו את מס הבשר ליהודים.

יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וגו' (כ"ח-י"ב).

נכנס חסיד אצל הרה"ק רבי שלמה מרדומסק זי"ע, והתאונן על מצבו הקשה במסחרו. אין לי מזומנים להתחיל בעסק כלשהו, אמר במר ליבו. עשה מה שכולם עושים, השיב הרבי, לך ללוות ועסוק במסחר. אבל רוב הסוחרים מכירים את מצבי הכושל ואינם מוכנים להלוות לי, טען האיש. אם כך - הוסיף הרבי - הלא הדבר מפורש בהגדה: "ושאינו יודע לשאול", כאשר אין היכן לשאול, "את פתח לו". הקב"ה עצמו, כביכול, יפתח לך את אוצרו ויעזור לך. ואני מברכך: "יפתח לך השם את אוצרו הטוב את השמים ויברך את כל מעשיך".

ליראה את ה' הנכבד והנורא (כ"ח-נ"ח).

עבודתו של הרה"ק רבי יחזקאל שרגא משינאווא זי"ע היתה באש ויקדת. הוא היה עומד להתפלל בלבת אש סוערת ופניו לזהטים וכל איבריו חלים וזעים, והיה מטיח את ראשו בקיר בעצמה כה רבה, עד שהיה נשמע כהלמות פטישים. כשהיה מבטא את התיבה "והנורא" בשמונה עשרה, היה רועד בכל גופו בפחד נורא. סיפר הרה"ק בעל הקדושת ציון מבאבוב זי"ע, כי פעם בא אל רבינו יהודי כפרי כדי להזכיר לפניו פרתו החולה. כשהגיע היהודי, עמד אז רבינו בחזרת הש"ץ, וכשאמר את תיבת "והנורא" עברה רעדה והתעוררות בין כל הנוכחים, וביניהם אותו כפרי שהתרגש עד לעמקי נשמתו, ושכח לגמרי מפרתו החולה ומכל הסובב אותו, ונשאר בשינאווא שבועיים תמימים, עד שהפך לאחד מבני החבורה.

כפיני חיים

והיה כי תבא תב"א ר"ת ת'חיו ב'אחדות א'מיתית, הרי אז "והיה" תזכו לרשת את הארץ, בשמחה וטוב לבב.

(אור אביגדור)

והיה כי תבא ואין והיה אלא לשון שמחה.

בר"ת של המילה "תבא" מרמז לנו את המרשם בו זוכים אנו למדרגת השמחה שהם ת'מימות ב'יטחון א'מונה.

(מין רבינו שליט"א)

ארמי אובד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט (כו, ה)

יש לפרש ארמי - יצר הרע מבקש לאבד ממני את הידיעה שיש לי אב בשמים, וע"י זה וירד מצרימה - להוריד את האדם בתוך מיצרים הקליפות, ויגר שם במתי מעט, פי' מכל המצות שסיגלתי לא יישארו לי כי אם מתי מעט.

(חוקי חיים)

וענית ואמרת לפני ה' אלוקיך" (כו,ה).

"וענית" מלשון הכנעה. כשאדם ניגש לעבודת ה' עליו להכניע את עצמו תחילה ולחשוב על שפלותו של בשר ודם. אחר-כך "ואמרת לפני ה' אלוקיך".

(תפארת שלמה)

וירעו אותנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה, (כו,ו)

אפ"ל, וירעו הרי היא לשון רעות, תחילה המצרים התרועעו איתנו, ויענונו דהיא לשון עניה, שדיברו וענו לנו ובהם הכניסו לנו קרירות קושיות וספיקות, הרי אז ויתנו עלינו עבודה קשה, במלחמת היצר חזאת על דרך הבה ונתחכמה לו (שמות א, י).

(מין רבינו שליט"א)

עשיתי ככל אשר צויתני (כו, יד) שמחתי ושימחתי זו. (רש"י)

לכאורה האריך מרומז דבר זה בהכתוב שלפנינו. ונראה דאמרו חז"ל (ברכות ה.) דבכל מקום המוכר עצב והקונה שמח, אבל במתן תורה היה הקב"ה המוכר שמח וגם שימח את ישראל. זה שאומר, עשיתי ככל אשר צויתני, שעשיתי עכשיו כמו שעשית אתה הקב"ה בעת צויתני את המצוות במתן תורה, והיינו ששמחתי ושימחתי את האחרים בו, כשם שהקב"ה בנתינתו את התורה שמח ושימח את אחרים.

(חתם סופר)

והיה אם לא תשמע בקול ה' אלוקיך וגו'. (כח, טו)

איתא במגילה (דף ל"א) דלפיכך אנו קוראים את התוכחה בעת הזאת בסוף השנה, כדי שתכלה שנה וקללותיה. ונראה שהענין הוא ע"ד שכתוב "ונשלמה פרים שפתינו" שמתוך שאומרים פרשת הקרבנות בפה נחשב כאלו הקרבנות, וכן נמי מתוך שאנו קוראים בפה פרשת התוכחה נחשב כאלו חלילה נתקיימו הדברים אצלנו בפועל, ואם ח"ו נגזר ענין לא טוב כבר יצאנו חובתינו בהקריאה, ויבוא עלינו רק ברכות טובות.

(תפארת שלמה)

תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה וטוב לבב וגו' (כח, מז)

הר"ת של אלו הידיבורים הוא עולה כמס' תורה, וגם עולה מעשר עה"כ, ורמזה תורתנו הק' שיהיה לך עצה להגיע לשמחה בעבודת ה' ע"י תורה, וגם ע"י מעשר, שמסוגל למדת הביטחון, וגם תיבת כל רומז למעשר הנקרא כל, וכיון שאדם זוכה לביטחון, אז נמתק ממנו כל מיני מרירות וצער, כי שורש כל הצרות מחמת העדר אמונה ובטחון ח"ו.

(שלחן הטהור)

ובגויים ההם לא תרגיע ולא יהיה מנוח לכף רגלך (כח, סה).

כל יעודי התורה ברכות הם. גם זו ברכה. שלא תרגיש עצמך בטוב בקרב הגויים, ולא תהא לך מנוחה בשכנותם, רק בתוך אחיך בני ישראל.

(אמרי חיים)

קול קראלי - 074-7962278

הליכות חיים

הרה"ג גמליאל רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

נעימות החיים

והיית ממשש בצהרים כאשר ימשש העיוור באפלה ולא תצליח
את דרכיך (כח, כט)

אמר רבי יוסי: כל ימי הייתי מצטער על מקרא זה 'והיית ממשש בצהרים כאשר ימשש העיוור באפילה', וכי מה איכפת ליה, לעיוור בין אפלה לאורה? עד שבא מעשה לידי. פעם אחת הייתי מהלך באישון לילה ואפילה, וראיתי סומא שהיה מהלך בדרך ואבוקה בידו. אמרתי לו: "בני, אבוקה זו למה לך?" אמר לי: כל זמן שאבוקה בידי – בני אדם רואין אותי, ומצילין אותי מן הפחתין ומן הקוצין ומן הברקנין" (מגילה כד:). כשעיוור בא לקנות דבר בחנות – אומר ה"עיני יצחק" – כיצד ידע אם הפריט תקין או לקוי? הוא שואל משהו. אך אם חשוק וגם אחרים אינם יכולים לראות את החפץ הנקנה, לא נותרה לו ברירה אלא למשש את הפריט. זו, אם כן, הקללה הכתובה כאן, שתמשש בצהרים כמו שעיוור ימשש באפילה, ואף על פי כן לא תצליח דרכיך! מדוע? אומר הפנים יפות: הכוונה לאלו שהפוכים את המצוות לעבירות, ואת העבירות למצוות. שואלים אותו: מדוע אתה מדבר לשון הרע? והוא עונה: "על אדם זה? מצוה לדבר לשון הרע!"... "ומדוע אתה מציק לפלוני?" "אותו מצוה לקבור"... אדם כזה לא ניתן להוכיח, כי כל כולו פועל לשם שמים... על כך אמר דוד המלך: "אלוקים זדים קמו עלי ועדת עריצים בקשו נפשי ולא שמוך לנגדם" (תהלים פו, יד) מה הכוונה "ולא שמוך לנגדם"? – הם אומרים שהקב"ה אינו נגדם במהלך זה, הם רואים את מעשיהם כמצוה לכל דבר... עתה מובן היטב: "כאשר ימשש העיוור באפילה", מעבר לעובדה שהוא עיוור, הוא נמצא באפילה, ואחרים אינם יכולים לסייע לו, כי הוא סבור שהינו עוסק בקיום מצוה... (עיני יצחק)

סומכים עלינו בחודש אלול

ראיתי להבין קטע נבחר מחזק על רוממות ימי חודש אלול מתוך דרשה נלהבת שנשא הגאון רבי מנחם פומרנץ שליט"א ריש מתיבתא "עוז והדר": סיפר הבן של המשגיח ר' אלה לופיאן, שבהיותו ילד הוא ביקש לחוות ולראות איך מתנהל היריד, הוא טייל בין הדוכנים והנה הוא רואה יהודי עומד מול שני גויים שותפים ומבקש לסגור איתם עיסקה. מתברר שהיהודי רצה לקבל מהם אשראי, הוא רצה לקנות את הסחורה בהקפה ולמכור אותה במשך השבועות הקרובים ורק לאחר מכן לשלם. הסוחרים מצידם רצו את הכסף במזומן. אחרי דיונים רחבים, הסכימו הסוחרים שבעצם הם לא חייבים את הכסף במזומן, לא יקרה כלום אם יקבלו את הכסף עוד כמה שבועות, אבל אז התחיל הדיון בין הגויים השותפים: האם בכלל ניתן להאמין ליהודי שהוא אכן יביא את הכסף שהוא חייב, מה נעשה, שאל גוי אחד את חברו, אם הוא יקח את הסחורה ויעלם ואנחנו נשאר קרחים מכאן ומכאן, בלי סחורה ובלי כסף, אנחנו חייבים לדרוש את הכסף במזומן. כך טוען גוי אחד לחברו. והגוי השני מהרהר ואומר לו: אומר לך משהו. ביום רגיל הייתי מסכים איתך, אבל תדע לך שהיום זה חודש אלול של היהודים. זה חודש שבו היהודים מדקדקים במעשיהם, הם חוזרים בתשובה, ואם בחודש אלול – היהודי אומר לנו שהוא ישלם לנו את הכסף, אנחנו יכולים להאמין לו! זה חודש שבו אפשר לסמוך על היהודים!!! וכך היה: הגויים עשו את העיסקה עם היהודי! חודש אלול!!!

זה מלמד אותנו עד כמה המהות של חודש אלול הייתה חזקה בקלם, עד כדי כך שהגויים מעירות הסביבה ידעו לומר שזה חודש שבו אפשר לסמוך על היהודי.

אבל, האמת היא שזה הרבה יותר עמוק.

זהו חודש שאכן אפשר לסמוך על היהודים, אבל זה לא רק במובן הגשמי והפשוט של המילה: שגוי סוחר יסמוך על היהודי שישלם לו את חובו, זה חודש שמשמים סומכים על היהודים, זה חודש שהקב"ה סומך על בניו אהוביו, זה חודש שנותנים לנו הזדמנות נפלאה: לפתוח דף חדש, לחזור בתשובה ולהתחיל מחדש, ואם נותנים לו את ההזדמנות – סומכים עלינו שנצל את זה, אומרים לו: קחו. האם לא ניקח? בוודאי שניקח. הרי סומכים עלינו..

מרכז התורה רשת הכוללים

קראלי

בנשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א

בשורה טובה

הרינו לבשר כי במסגרת מוסדותינו הק' באשדוד
נפתח בעז"ה כולל יום שישי
וכן אי"ה אחרי החגים ייפתח "כולל ערב"
ההרשמה החלה – תרומות יתקבלו בברכה
פרטים אצל ראש הכולל בטל. 053-3187226

ברכת השנה – תשפ"ד

מצפים לישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
הזדמנות להתברך מידי שבוע בשמירה והצלחה
מרכז "אמונת חיים" קראלי
כתובת להעברת תרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152
באימייל: 8659931@gmail.com

מרכז "אמונת חיים" קראלי

פרנס השבוע

דידינו עוז העומד לימינינו בכל עת
הרה"ח יוסף מרדכי גלבשטיין הי"ו
לרגל שמחת הבר מצוה
לבנו הבה"ח ישראל הלל ני"ו
יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח

לעילוי נשמת

מרת מנוחה ע"ה
בת הרה"ג יחזקאל שרגא זצ"ל
נלב"ע כב אלול
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק אדונינו מורינו ורבינו

הגה"ק יצחק צבי משה זצ"ל
ברא כרעא דאבואה
אדמו"ר אביגדור מוזס זצ"ל

מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' פנחס משה ז"ל
ב"ר שלמה דוב ז"ל אוירינג
נלב"ע כ"א אלול תשס"ט
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלבע יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.